

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 20-11-2020 r.

Adam Bodnar

II.519.1694.2020.PS

**Pan
Nadinspektor Paweł Dobrodziej
Komendant Stołeczny Policji
ul. Nowolipie 2
00-150 Warszawa
ePUAP**

Szanowny Panie Komendancie

Kontynuując poruszoną w moim piśmie do Pana Komendanta sprawę interwencji Policji wobec uczestników protestów na ulicach Warszawy w dniu 18 listopada 2020 r. pragnę zwrócić uwagę na dodatkowy aspekt działań policjantów, który budzi istotne wątpliwości i wymaga szczegółowego oraz odrębnego wyjaśnienia.

Niezależnie bowiem od działań funkcjonariuszy wobec Wicemarszałka Sejmu RP Włodzimierza Czarzastego media oraz zainteresowane osoby podają do publicznej wiadomości informacje o działaniach Policji skierowanych przeciwko innym parlamentarzystom, będącym na miejscu protestów.

Jak wynika z tych informacji, osobą poszkodowaną w wyniku działań Policji została posłanka na Sejm RP Magdalena Biejat, która ucierpiała w wyniku użycia przez policjantów w stosunku do jej osoby gazu. Z kolei posłanka na Sejm RP Monika Wielichowska poinformowała, że policjant złamał jej legitymację poselską, gdy zwróciła się do niego w sprawie zatrzymanego młodego mężczyzny. W stosunku natomiast do posłanki na Sejm RP Barbary Nowackiej policjant miał stwierdzić, że nie obchodzi go Jej immunitet.

Nieodzowne zatem w tym miejscu wydaje się przypomnienie o immunitecie parlamentarnym przysługującym posłom, wynikającym z art. 105 Konstytucji RP i uszczegółowionym w ustawie z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i

senatora (Dz. U. z 2018 r. poz. 1799). Funkcjami tego immunitetu są niezbędne w państwie demokratycznym: ochrona posła i zapewnieniu mu odpowiednich warunków do sprawowania mandatu oraz instytucjonalne zagwarantowanie autonomii działania i niezależnego realizowania władzy publicznej przez Sejm. Wskazuje się, że „immunitet trzeba traktować nie tyle jako przywilej indywidualny, przyznany poszczególnym członkom parlamentu, ile jako przywilej instytucji” (por. np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 listopada 2001 r., sygn.. akt K 36/010).

Z art. 10 ust. 1 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora wynika, że poseł nie może być zatrzymany lub aresztowany bez zgody Sejmu lub Senatu, z wyjątkiem ujęcia go na gorącym uczynku przestępstwa i jeżeli jego zatrzymanie jest niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku postępowania. Zwrócić należy jednak uwagę, że art. 10 ust. 2 tej ustawy w istotny sposób rozszerza zakres owej nietykalności parlamentarnej. Z przepisu tego wynika bowiem, że zakaz zatrzymania, o którym mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora obejmuje również wszelkie formy pozbawienia lub ograniczenia wolności osobistej posła przez organy stosujące przymus. Niewątpliwie taką formą ograniczenia wolności osobistej wobec posła stanowi zastosowanie wobec niego środków przymusu bezpośredniego, środki te są bowiem stosowane w celu wymuszenia określonego zachowania jednostki, co oznacza ingerencję w sferę wolności osobistej. Opisane przez środki masowego przekazu przypadki interwencji funkcjonariuszy Policji wobec wymienionych posłanek mogą więc wskazywać na naruszenie poprzez podjęcie tych interwencji art. 10 ust. 2 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Dlatego też okoliczności podjęcia tych interwencji wymagają szczegółowego wyjaśnienia.

Dodatkowego wyjaśnienia wymaga zaś użycie przez funkcjonariusza Policji wobec posłanki M. Biejat okazującej w trakcie tego zajścia – jak wynika z publicznych przekazów – legitymacją poselską, środka przymusu bezpośredniego w postaci chemicznych środków obeszczadniających (art. 24 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego – Dz. U. z 2019 r. poz. 2418). Będę wdzięczny za wyjaśnienie przez Pana Komendanta, po pierwsze, która z opisanych w art. 11 pkt 1-13 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego legalnych przesłanek użycia chemicznego środka obeszczadniającego zaktualizowała się w przypadku zachowania M. Biejat i czy było to zachowanie wyczerpujące znamiona przestępstwa. Tylko takie bowiem zachowanie w

świetle powołanego art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora uzasadniałoby ograniczenie sfery nietykalności parlamentarnej przysługującej posłance M. Biejat.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627) zwracam się do Pana Komendanta o zbadanie postępowania podległych funkcjonariuszy Policji wobec osób objętych immunitetem parlamentarnym i poinformowanie mnie o poczynionych ustaleniach i ewentualnie działaniach podjętych wobec policjantów naruszających ten immunitet.

Z poważaniem

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/